

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Viite Lausuntopyyntö OM 24/33/2009, OM009:00/2010, 14.3.2011

Asia Lausunto työryhmän mietinnöstä ”Edunvalvonnan ostopalvelut oikeusaputoimistoissa”
(oikeusministeriön julkaisusarja Mietintöjä ja lausuntoja 86/2010)

Viitaten lausuntopyyntöönne Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry esittää seuraavaa:

Väestön ikääntyessä on oletettavissa, että myös edunvalvonnan tarve lisääntyy huomattavasti. Tulevaisuudessa lisääntyvät myös tilanteet, joissa edunvalvontaa tarvitaan taloudellisten asioiden hoitamisen lisäksi enenevässä määrin myös hoitoon ja hoivaan liittyvissä kysymyksissä. Edunvalvonnan tarpeessa olevan päämiehen kannalta on tärkeää saada asianmukaista ja luotettavaa palvelua sekä että päämies tarvittaessa tavoittaa edunvalvojansa.

Hankittaessa ostopalveluja edunvalvontaa varten on tärkeitä laatia hankintaan liittyvät asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja sopimukset, huolellisesti. Työryhmän esitys hankintaa varten luotavasta yhteistyöstä ja yhtenäisestä tarjouspyyntö- ja sopimusmallista on kannatettava. Työryhmän esitys tarjouspyynnöissä määriteltävistä palvelulta vaadittavista laatu- ja turvaavista ehdottomista edellytyksistä on myös perusteltu. Ehdottomissa edellytyksissä tulee riittävästi huomioida päämiesten tarpeet ja heidän etunsa toteutuminen sekä annettavan palvelun seurantaan ja valvontaan liittyvät kysymykset.

Mietinnössä todetaan, että esimerkiksi tuetun päätöksenteon käyttömahdollisuuksia tulisi selvittää jatkossa. Tämä on pääsääntöisesti kannatettavaa. Samalla on kuitenkin tärkeää pitää mielessä yksittäisen päämiehen, esimerkiksi dementoituvan vanhuksen, kokema tuen tarve. Viime aikoina on Vanhustyön keskusliittoon tullut yhteydenottoja, jonka mukaan vanhukset eivät ole saaneet hakemaansa edunvalvontaa, vaikka he ja heidän läheisensä ovat kokeneet sen tarpeelliseksi.

Työryhmä esittää mietinnössä, että edunvalvontapalvelut tuottaa pääsääntöisesti valtion oikeusaputoimisto, jos sillä on riittävät resurssit palvelun tuottamiseen. Vanhustyön keskusliitto painottaakin, että on tärkeää pitää huolta siitä, että edunvalvonnassa on riittävästi resursseja, jotta heikommassa asemassa olevat henkilöt voivat saada tarpeenmukaista tukea asioidensa hoitoa varten. Myös maistraateille, jotka valvovat sekä yksityisten että yleisten edunvalvojien toimintaa, tulisi varmistaa riittävät resurssit tähän työhön.

Vanhustyön keskusliitto –
Centralförbundet för de gamlas väl ry